

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji

Data posiedzenia: 16 maja 2012 r.

Nr posiedzenia: 28

Posiedzeniu przewodniczył: przewodniczący komisji senator Michał Seweryński

- Porządek posiedzenia:
1. Informacja na temat stanu wykonywania wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.
 2. Informacja o działalności Sądu Najwyższego w roku 2011 (druk senacki nr 100).
 3. Informacja o wynikach działalności Centralnego Biura Antykorupcyjnego w 2011 roku (druk senacki nr 90).

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie komisji: Kazimierz Kutz, Robert Mamań, Bohdan Paszkowski, Józef Pinior, Michał Seweryński i Aleksander Świeżykowski,
 - zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Spraw Zagranicznych
 - dyrektor Departamentu ds. Postępowań przez Międzynarodowymi Organami Ochrony Prawa Człowieka Jakub Wołasiewicz,
 - kierownik Referatu ds. Koordynacji Wykonywania Orzeczeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka Jan Sobczak,
 - naczelnik Wydziału ds. Postępowań Cywilnych i Administracyjnych Aleksandra Mężykowska,
 - Ministerstwo Sprawiedliwości:
 - podsekretarz stanu Grzegorz Wałęjko,
 - sędzia w Departamencie Współpracy Międzynarodowej i Prawa Człowieka Katarzyna Chrapkiewicz,
 - Biuro Prokuratora Generalnego:
 - zastępca Prokuratora Generalnego Robert Hernand,
 - dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej Józef Gemra,
 - zastępca dyrektora Departamentu Współpracy Międzynarodowej Beata Hławacz,
 - Centralne Biuro Antykorupcyjne:
 - Szef CBA Paweł Wojtunik,
 - Dyrektor Gabinetu Sławomir Śnieżko,
 - Trybunał Konstytucyjny:
 - Prezes Trybunału Konstytucyjnego Andrzej Rzepliński,
 - Krajowa Rada Sądownictwa:
 - sędzia Piotr Raczkowski
 - Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich:
 - zastępca dyrektora Zespołu Prawa Konstytucyjnego i Międzynarodowego Anna Błaszczak
 - Naczelna Rada Adwokacka:
 - adwokat Justyna Metelska
 - Helsińska Fundacja Prawa Człowieka:
 - Piotr Kładoczny,
 - Irmina Pacho,
 - Michał Chylak,

- Prawo Europejskie w Praktyce:
 - redaktor naczelna Katarzyna Zamorowska
- Parlament Europejski:
 - europoseł Janusz Wojciechowski,
- Sejm RP:
 - poseł Ryszard Kalisz,
- pracownicy Kancelarii Senatu:
 - Szef Kancelarii Senatu Ewa Polkowska,
 - Biuro Legislacyjne - Beata Mandylis,
 - Biuro Spraw Międzynarodowych i Unii Europejskiej Bartosz Bęgowski,

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. Krótką informację na temat wykonywania wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka przedstawiła sekretarz komisji Joanna Granowska.

Dyrektor Departamentu ds. Postępowań przez Międzynarodowymi Organami Ochrony Prawa Człowieka Jakub Wołasiwicz podkreślił m. in. znaczenie parlamentu w procesie wdrażania wyroków ETPCZ w trakcie procesu legislacyjnego, na etapie kontroli przez parlament rządowych projektów aktów prawnych, które są następstwem orzeczeń Trybunału. Wystosował do senatorów apel o współdziałanie i wspieranie działań rządu, zmierzających do prawidłowego wykonania orzeczeń ETPCZ.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Grzegorz Wałęjko przyznał, że większość spraw przed Trybunałem przeciwko Polsce ujawnia problemy związane z funkcjonowaniem wymiaru sprawiedliwości. W tym kontekście, minister Grzegorz Wałęjko zwrócił uwagę na podjętych przez jego resort szereg inicjatyw o charakterze informacyjnym i edukacyjnym, skierowanych do pracowników wymiaru sprawiedliwości.

Zastępca Prokuratora Generalnego Robert Hernand zaznaczył, że podjęte przez Prokuratora Generalnego działania doprowadziły do wyraźnego spadku liczby przewlekłych postępowań przygotowawczych oraz przypadków przedłużającego się tymczasowego aresztowania.

W dyskusji udział wzięli również: Piotr Kładoczny z Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, poseł do Parlamentu Europejskiego Janusz Wojciechowski, poseł na Sejm RP Ryszard Kalisz, senator Michał Seweryński, Michał Chylak z Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, reprezentująca Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich Anna Błaszczak oraz senatorowie Bohdan Paszkowski i Józef Pinior.

W podsumowaniu dyskusji senator Michał Seweryński dostrzegł potrzebę opracowania przez komisję własnych metod nadzorowania realizacji wyroków ETPCZ, rozpoczęcia stałej obserwacji wykonywania orzeczeń Trybunału, a w razie konieczności inicjowania koniecznych zmian prawa.

Senatorowie postanowili przyłączyć się do dezyderatu sejmowej Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka w sprawie nałożenia na Radę Ministrów obowiązku przedstawiania dorocznego raportu na temat stanu przestrzegania praw człowieka w Polsce jak również i do postulatu dotyczącego udziału parlamentarzystów w opiniowaniu kandydatów na polskiego sędziego w Trybunale

Ad 2. Informację o działalności Sądu Najwyższego w roku 2011 przedstawił Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego Stanisław Dąbrowski. W 2011 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło ogółem mniej spraw niż w roku poprzednim, tj. 9 632 sprawy (10 223 sprawy w 2010 roku). Rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego w 2011 r., podobnie jak w latach poprzednich, dotyczyły bardzo różnych zagadnień i obejmowały materię niemal ze wszystkich dziedzin prawa. Różnorodny charakter miało także orzecznictwo w sprawach kasacyjnych. Dodatkowe trudności i wyzwania jakie napotyka orzecznictwo Sądu Najwyższego wiąże się z ekspansją prawa Unii Europejskiej.

W dyskusji udział wzięli: poseł do Parlamentu Europejskiego Janusz Wojciechowski oraz senatorowie Michał Seweryński, Jan Rulewski, Bohdan Paszkowski i Robert Mamątow.

Pytania dotyczyły m. in. kwestii rozszerzenia możliwości wniesienia kasacji nadzwyczajnej i wnoszenia skarg na zachowanie sędziego, przewlekłości postępowania, planów ograniczenia uprawnionych pełnomocników uprawnionych do składania kasacji, relacji między Sądem Najwyższym a Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz możliwości włączenia do kolejnych sprawozdań Sądu Najwyższego oceny poziomu orzecznictwa niższej instancji.

Konkluzja: Komisja zapoznała się z Informacją o działalności Sądu Najwyższego w roku 2011

Ad. 3 Szef CBA Paweł Wojtunik przedstawił Informację o wynikach działalności Centralnego Biura Antykorupcyjnego w 2011 roku.

Centralne Biuro Antykorupcyjne w 2011 r. skupiło swoją aktywność na przeciwdziałaniu zagrożeniom dla kluczowych zamówień publicznych, procesów prywatyzacyjnych oraz realizacji programów rządowych, w szczególności objętych „tarczą antykorupcyjną”. W 2011 r. wzrosła liczba prowadzonych postępowań przygotowawczych oraz przedstawionych zarzutów, a także znacząco zwiększyła się wartość zabezpieczonego mienia.

W dyskusji udział wzięli senatorowie: Robert Mamoń, Bohdan Paszkowski i Michał Seweryński. Senatorowie pytali o potrzebę prowadzenia dużej liczby szkoleń przez CBA, o największe zagrożenia korupcyjne w Polsce oraz o wnioski i propozycje Biura co do skuteczniejszego zwalczania zachowań korupcyjnych.

Konkluzja: Komisja zapoznała się z Informacją o wynikach działalności Centralnego Biura Antykorupcyjnego w 2011 roku

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące zawodową działalność lobbingsową.

Opracowano w BPS, BKS